

Vill du veta mer om

Organdonation och transplantation?

Sjukhusbiblioteken Region Skåne 2023

Innehåll

Vill du veta mer om organdonation och transplantation	2
Vill du veta mer om...?	2
Böcker	2
Fackböcker	2
Skönlitteratur och biografier	4
Läsa på olika sätt	6
Broschyrer	6
Patientföreningar/organisationer och patienttidskrifter	7
Webbsidor och digitalt	7
När du söker information om hälsa och sjukdom	9
Kontaktuppgifter	10

Vill du veta mer om organdonation och transplantation

Vill du veta mer om...?

Vill-du-veta-mer-om-häften är ett komplement till den information du får i vården. De skapas och granskas i samarbete mellan sjukhusbiblioteken, vårdpersonal, patientutbildningscentra i Region Skåne och personer med egen erfarenhet av sjukdom eller patient- och närståendeorganisationer. Målgrupperna är patienter, närstående, personal, studenter och allmänhet.

Häftena innehåller bland annat böcker, broschyrer, filmer, webbsidor och poddar med:

- fakta om hälsa, sjukdom och behandling
- personliga berättelser om att leva med sjukdom eller att vara närstående
- tips om hur du kritiskt granskar information.

De flesta böckerna kan du låna på sjukhusbiblioteken i Region Skåne eller på ett bibliotek nära dig.

Böcker

Fackböcker

Etiska aspekter på organtransplantation

Av: Jan Arlebrink

År: 2022

Format: bok (224 sidor)

Organtransplantation är ett komplext, känsligt och högaktuellt område – i början av 2022 utfördes till exempel den första transplantationen av ett grishjärta till en människa, vilket väckte stor uppmärksamhet. Den här boken vill ställa frågor kring organtransplantation med ett etiskt och existentiellt perspektiv.

Hantera döden. En handbok

Av: Jakob Ratz Endler

År: 2021

Format: bok (144 sidor)

Hur ofta talar du om döden? Tanken på att vi en dag kommer att upphöra att existera är sorglig, skrämmande och för många av oss svår att ta till sig. Att tänka och prata mer kring döden – och att lära sig mer om vad som faktiskt kommer att hända – gör oss bättre förberedda. Döden ger perspektiv och påminner om det viktiga i livet.

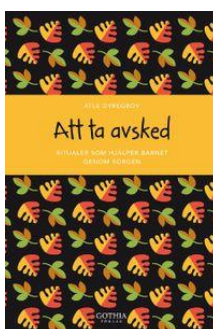
Förluster. Om sorg och livsomställning

Av: Barbro Lennéer Axelson

År: 2010

Format: bok (300 sidor)

I Förluster: om sorg och livsomställning ger psykologen Barbro Lennéer Axelson kunskap om hur man kan hjälpa vid den typ av förluster som ingår i de flesta människors liv, skilsmässor, dödsfall och förlust av hälsa och livskvalitet vid olika typer av sjukdomar.

Att ta avsked. Ritualer som hjälper barnet genom sorgen.

Av: Atle Dyregrov

År: 2009

Format: bok (61sidor)

Att ta avsked ger konkreta råd inför ett barns möte med döden. Boken vänder sig till dig som i din yrkesverksamhet möter barn i sorg, inom förskolan, skolan, socialtjänsten, sjukvården och kyrkan. Den vänder sig också till dig som arbetar professionellt med visning och begravning och till dig som är förälder eller anhörig.

Kris och utveckling

Av: Johan Cullberg

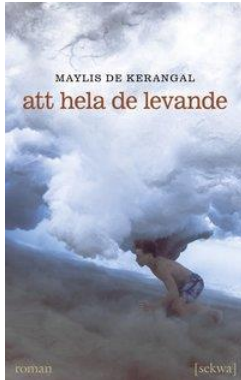
År: 2006

Format: bok (228 sidor)

Människans liv kantas av psykiska kriser. En del utlösta av plötsliga och oväntade, svåra händelser; andra hör det normala livet till. Krisen är ofta en förutsättning för utveckling och mognad, men den kan också leda till livslång psykisk invaliditet om inte den drabbade får sakkunnig hjälp.

Skönlitteratur och biografier

Här hittar du självupplevda berättelser och diktade historier som inte alltid stämmer med sjukvårdens verklighet eller med beprövade vetenskapliga metoder. Även äldre böcker kan ha ett stort värde.

Att hela de levande.

Av: Maylis de Kerangal

År: 2015

Format: bok (278 sidor)

Simon, 19 år, dör i en olycka och föräldrarna tar beslutet att hans organ får användas för transplantation. I romanen skildras föräldrarna och vårdpersonalens situation, om deras känslor och tankar. Den beskriver hur det går till när Simons organ tillvaratas och vi får följa kvinnan som får hans hjärta. Boken finns även som film med titeln ”Så länge hjärtat

kan slå”.

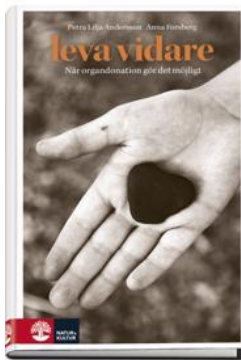
Den är rosa, levande.

Av: Johan Appelberg

År: 2007

Format: bok (114 sidor)

Johan Appelberg berättar i boken om sin anonyma njurdonation. Han svarar på varför han gav bort sin njure och vad detta ledde till.

Leva vidare. När organdonation gör det möjligt.

Av: Petra Lilja Andersson, Anna Forsberg

År: 2014

Format: bok (184 sidor)

Boken bygger på intervjuer med personer som har donerat eller har tagit emot organ, eller som har varit närstående. Det är berättelser som beskriver hur det är att fatta beslutet att donera och hur det är att leva vidare efter en transplantation.

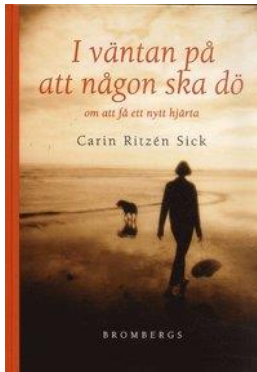
Moters nya hjärta. Till alla kämpar som väntar eller har väntat på ett nytt organ.

Av: Minna Paananen

År: 2014

Format: bok (45 sidor)

En bok för barn om transplantation. Otis och Vilda väntar barn. När bebisen ska komma blir moters hjärta mycket sjukt. Moster blir sämre och sätts upp på väntelistan för ett nytt hjärta.

I väntan på att någon ska dö. Om att få ett nytt hjärta.

Av: Carin Ritzén Sick

År: 2005

Format: bok (178 sidor)

I juli 1999 dog det hjärta som Carin Ritzén Sick föddes med. Då orkade det inte längre pumpa blod och liv i henne. I dag, sex år senare, pumpas ännu blod och liv i Carin, men nu är det ett annat hjärta som arbetar. Hon fick det av en mycket yngre person vars liv slutade samtidigt som hennes nya liv började.

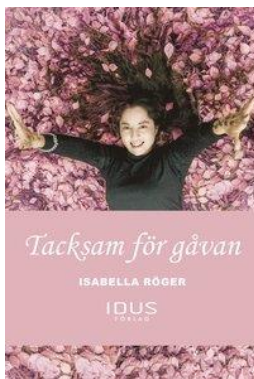
Menar du att dom kan dö?

Av: Johanna Axby

År: 2010

Format: bok (116 sidor)

Isak och Theo föddes med ett allvarligt leverfel och när de är ett halvår gamla blir de svårt sjuka. I boken skriver jag mycket om min oro och rädsla men också om hur små händelser, som ett leende, gör att lyckan sprider sig i kroppen.

Tacksam för gåvan.

Av: Isabella Röger

År: 2016

Format: bok (257 sidor)

Som nybliven mamma var Isabella Röger mycket sjuk och hon behövde ett nytt hjärta för att överleva. Senare får hon njursvikt och genomgår ytterligare en transplantation.

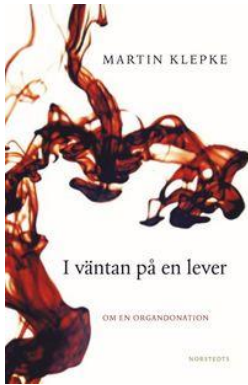
Ur döden liv. En bok om organdonation.

Av: Lisa Kirsebom

År: 2021

Format: bok (285 sidor)

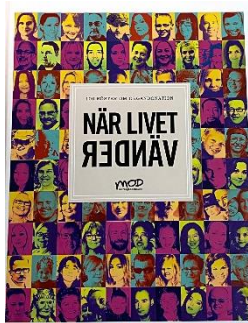
Den här boken handlar om varför organen inte räcker till alla som behöver och vad man skulle kunna göra åt det. Den handlar om medicin och säkerhet och regler, om självbestämmande, respekt och integritet. Dessutom handlar den om vår rädsla för döden, vår otrygghet, och om medkänsla som kan leda både rätt och fel.

I Väntan På En Lever. Om En Organdonation

Av: Martin Klepke
År: 2003
Format: bok (166 sidor)

Våren 2000 fick Martin Klepke beskedet att han utan en ny lever bara hade ett år kvar att leva. Efter omfattande undersökningar och noga överväganden fick han en plats på väntelistan för levertransplantation. Men organbristen är stor i Sverige. Var femte av alla som väntar på en transplantation hinner dö innan de kan erbjudas en ny lever.

När livet vänder : 100 röster om organdonation

Av: MOD - Mer organdonation
År: 2018
Format: bok (181 sidor)

Boken "När livet vänder" är baserad på över 100 personliga berättelser om organdonation och vad det egentligen handlar om. Det handlar om en ny chans när livet annars skulle varit förlorat. Det handlar om generositet och omtanke om andra människor. Det handlar om familjer som får fortsätta vara hela tack vare att någon sagt ja till organdonation.

Läsa på olika sätt

Att lyssna på böcker är ett bra alternativ när du har svårigheter att läsa. Det finns vanliga ljudböcker och e-böcker samt Daisy-böcker där du kan lyssna och samtidigt läsa.

Lättlästa böcker är olika typer av böcker som romaner, deckare och facklitteratur. De finns i olika svårighetsgrader.

8 SIDOR är en lättläst nyhetstidning som kommer ut en gång i veckan. På tidningens webbsida 8sidor.se kan du också läsa och lyssna på dagsfärska nyheter. Den finns också som taltidning och som app.

Broschyrer

Att donera organ och vävnader. En skrift för dig som är närstående.

Av: Socialstyrelsen
År: 2022
Format: häfte (7 sidor)

Broschyren vänder sig till närstående och beskriver kortfattat vad som gäller för organdonation, vilka som kan donera organ efter sin död, och vad de olika begreppen (DBD) och (DCD) innebär.

Patientföreningar/organisationer och patienttidskrifter

Patientföreningar/organisationer och deras webbplatser är ett stöd för både dig som lever med sjukdom och/eller funktionsvariation och för dina närstående. Där hittar du information om din sjukdom och behandling, kontaktuppgifter, filmer, forskning och nyheter inom området.

Viking – riksförbundet för hjärt-lungtransplanterade

Viking samlar personer som väntar, eller genomgått hjärt- och/eller lungtransplantationer, och deras närstående. Vi är en medlemsorganisation i Riksförbundet HjärtLung.

- vikinghjartlung.se

Anhörigas riksförbund

Anhörigas Riksförbund är ett stöd för anhöriga och anhörigvårdare dit man kan vända sig till med frågor och problem. Det kan vara allt, från vilka rättigheter man har och vart man ska vända sig, till att man behöver prata med en medmänniska. Förbundet ger ut en tidskrift som heter *Vi anhöriga* och har en anhöriglinje dit du kan ringa eller maila.

- anhorigasriksforbund.se

Webbsidor och digitalt

1177

Nationell samlingsplats för information och e-tjänster inom hälsa och vård. På 1177 finns information om organdonation och transplantation.

- 1177.se

MOD – mer organdonation

MOD– Mer Organdonation, är en ideell förening som jobbar med donationsfrämjande. På webbplatsen finns information om organdonation, och personliga berättelser, även på arabiska och somaliska.

- merorgandonation.se

Socialstyrelsen – organ och vävnadsdonation

På Socialstyrelsens webbplats finns mycket bra information om organdonation och transplantation. donationsregistret, där kan du ta ställning till om du vill donera dina organ efter din död. Här finns också mycket information om donationsprocessen, regelverk och nationell statistik över organ och vävnadsdonationer.

- socialstyrelsen.se
- socialstyrelsen.se/ansok-och-anmal/anmal/donationsregistret/
- socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/organ-och-vavnadsdonation/donationsprocessen/

GeBlod

På GeBlod kan du läsa om blodverksamheternas arbete och om hur du gör för att bli blodgivare.

- geblod.nu

Tobiasregistret

Vill du donera blodstamsceller anmäler du dig till Tobiasregistret. Blodstamscellerna används mest för behandling av leukemi. Här finns både fakta om hur det går till och personliga berättelser.

- tobiasregistret.se

När du söker information om hälsa och sjukdom

Förhåll dig kritisk till all information du hittar, inte minst på nätet. Här är några tips på hur du kan tänka kring en källas tillförlitlighet.

- Varför är källan skapad? Är det för att informera, lära ut, övertyga dig, skapa en opinion eller för att sälja något? Beskriver den en enskild händelse eller presenterar den generella fakta?
- Vem står bakom informationen? Är det en myndighet, en organisation, ett företag eller en privatperson? Är det någon som har kunskap om ämnet och någon som du litar på? På en webbsida ska det finnas information om vem som är ansvarig. Fakta om sjukdomar ska komma från dem som har kunskap inom området. Finns det andra källor som bekräftar eller motsäger innehållet?
- Är informationen uppdaterad? Det ska finnas uppgifter om när texten är skriven eller uppdaterad.

Om du vill ha fler tips kan du låna boken Källkritik på internet eller läsa den digitalt på internetstiftelsens webbplats.

- internetstiftelsen.se.

Kontaktuppgifter

Sjukhusbiblioteket & Patientutbildningscentrum Helsingborg

Svartbrödragränden 3, 251 87 Helsingborg
042-406 25 90
biblioteket.hbg@skane.se

Medicinska biblioteket Kristianstad

J A Hedlunds väg 5, 291 85 Kristianstad
044-309 27 30
medicinskabiblioteket.nordost@skane.se

Psykiatribiblioteket Lund

Baravägen 1 C, 221 85 Lund
046-17 48 10
psykiatribiblioteket.lund@skane.se

Sjukhusbiblioteket & Patientforum Lund

Entrégatan 7, 221 85 Lund
046-17 17 25
sjukhusbiblioteket.sus@skane.se

Sjukhusbiblioteket & Patientforum Malmö

Jan Waldenströms gata 35, 205 02 Malmö
040-33 18 00
sjukhusbiblioteket.sus@skane.se

Häftet *Vill du veta mer om organdonation och transplantation*, senast uppdaterat 2022, är sammanställt av sjukhusbiblioteken i Region Skåne.